

Skötselplan för naturreservatet Ideboås i Uppvidinge kommun

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL

1	Syftet med reservatet.....	4
2	Administrativa data.....	5
3	Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning.....	7
4	Områdets bevarandevärden.....	7
4.1	<i>Natura 2000</i>	7
4.2	<i>Geovetenskapliga värden</i>	7
4.3	<i>Biologiska värden</i>	8
4.4	<i>Kulturhistoriska värden</i>	9
4.5	<i>Turism och friluftsliv</i>	9
4.6	<i>Byggnader</i>	10
5	Genomförda inventeringar och dokumentation.....	10
6	Skötselområden.....	11
6.1	<i>Bevarandemål för hela området</i>	11
6.2	<i>Generella riktlinjer & åtgärder för hela området</i>	12
6.3	<i>Skötselområden</i>	13
7	Jakt och fiske.....	26
8	Bränder, storm, översvämningar.....	26
9	Barnperspektivet.....	26
10	Utmärkning.....	26
11	Sammanfattning och prioritering av åtgärder	27
12	Förvaltning, tillsyn och uppföljning.....	28

BILAGOR

- a. Skötselplanekarta (inkl naturtyper enligt Natura 2000)
- b. Artlista

BESKRIVNINGSDDEL

Reservatet består av en markerad bäckdal mellan Ideboås och Älgasjön samt anslutande odlingsmarker. Dalgången är skogklädd, främst med fuktig lövskog. I dalgången finns också ett bestånd med idegran, vilket är det ursprungliga skälet till att området skyddades. I slutningarna växer örtrik blandlövskog men här finns också hyggen efter nedblåst granskog. Nästan all granskog inom reservatet och en del lövträd sveptes omkull av en tromb juli 2006. I dalen ligger fortfarande stammar och rotvältor av gran, men även av lövträd som dragits med.

Odlingsmarkerna är småbrutna med små oregelbundna åkrar, stengården, åkerhak, odlingsrösen, block och hällar. De gamla ängs- och betesmarkerna är mycket artrika med en värdefull, hävdgynnad flora och insektsfauna. Större delen hävdas med bete, medan en mindre del hävdas med slåtter. Ängs- och betesmarkerna ingår i det Europeiska nätverket Natura 2000. I anslutning till odlingsmarken finns två byggnader, en större lada intill en torpruin vid Idekulla samt en liten ängslada vid sjöstranden. I reservatet ingår även en del av Älgasjön.

Reservatet är skyltat från landsvägen genom Ideboås. Norr om reservatet finns parkeringsplats med rastbord och informationstavlor. Stigar leder besökaren genom dalgången, förbi växtplatsen för idegran och vidare genom de artrika betes- och slåttermarkerna kring Idekulla.

1 Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att

- bevara en inlandslokal för idegran, där idegranen kan förekomma i ett livskraftigt bestånd
- bevara ängs- och betesmarker med artrik flora och insektsfaunan
- bevara ett småskaligt jordbrukslandskap med oregelbundna åkrar, stengärdesgårdar, odlingsrösen, hamlade träd och andra värdefulla lövträd samt blommande buskar och växter av betydelse för bland annat insekter
- öka arealen träd- och buskbärande betesmark genom restaurering

- förstärka området som livsmiljö för missgynnade och hotade växt- och insektsarter så att dessa kan överleva och öka i antal
- gynna organismer knutna till olikåldrig och varierad lövskog med inslag av grova träd och död ved
- tillgodose behovet av attraktiva områden för friluftsliv

2 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data för naturreservatet

Namn:	Ideboås														
NVR-Id:	2002585														
Län:	Kronoberg														
Kommun:	Uppvidinge														
Församling:	Älgshult														
Läge:	Cirka 5 km nordost Älgshult, mellan Ideboås by & Älgasjön														
Gränser:	Enligt karta, bilaga 1 i beslutet														
Areal:	Totalt: ca 20,8 ha Land: ca 19,1 ha Utökning ca 3,4 ha Vatten: ca 1,7 ha														
Fastigheter och markägarkategori	<table> <tr> <th><i>Fastigheter som berörs</i></th><th><i>Markägarkategori</i></th></tr> <tr> <td>Del av Ideboås 1:8</td><td>enskilda</td></tr> <tr> <td>Del av Ideboås 1:9</td><td>enskilda</td></tr> <tr> <td>Hela Ideboås 1:14</td><td>enskilda</td></tr> <tr> <td>Del av Ideboås 1:33</td><td>enskilda</td></tr> <tr> <td>Del av Ideboås 1:36</td><td>enskilda</td></tr> <tr> <td>Del av Samfällid mark</td><td>enskilda</td></tr> </table>	<i>Fastigheter som berörs</i>	<i>Markägarkategori</i>	Del av Ideboås 1:8	enskilda	Del av Ideboås 1:9	enskilda	Hela Ideboås 1:14	enskilda	Del av Ideboås 1:33	enskilda	Del av Ideboås 1:36	enskilda	Del av Samfällid mark	enskilda
<i>Fastigheter som berörs</i>	<i>Markägarkategori</i>														
Del av Ideboås 1:8	enskilda														
Del av Ideboås 1:9	enskilda														
Hela Ideboås 1:14	enskilda														
Del av Ideboås 1:33	enskilda														
Del av Ideboås 1:36	enskilda														
Del av Samfällid mark	enskilda														
Fastighetsförteckning	Se bilaga 4 till beslutet														
Förvaltare:	Länsstyrelsen														
Fastighetskarta:	05548														
Terrängkarta:	05FSO														
Naturgeografisk region:	Sydsvenska högländets centrala och östra del														
Riksintressenummer:	NRO 07064 Ideboås														
Natura 2000, kodnamn:	SE 0320215 – Ideboås														
Natura 2000, areal:	3,4 hektar														
Natura 2000, typ:	SAC (Special Area of Conservation – bevarandeområde för livsmiljöer och arter)														

Tabell 2. Naturtyper enligt Natura 2000

Natura 2000-typ		*=Prioriterad naturtyp.	
kod	Namn	Areal (ha)	skötselområde
6270*	Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen	2,5	5 och 6
6510	Slätterängar i låglandet	0,9	6
Summa:		3,4	

Tabell 3. Prioriterade bevarandevärden

Typ	Värde
Markslag	Ängsmark, betesmark, skog
Naturtyp	slättermark, naturbetesmark, ädellövskog, blandlövskog, sumpskog
Strukturer	hamlade träd, gamla lövträd, död ved, örtrikedom, små åkrar med oregelbundna former, bäckdal
Arter	fältgentiana, slätterfibbla, slättergubbe, svinrot, kattfot, idegran, vaddsandbi, vaddgökbi, bredbrämad bastardsvärmare
Friluftsliv	tillgänglighet, information

Tabell 4. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden och enligt bevarandemålen

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Barrskog		
Granskog	0,5	0
Triviallövskog		
Triviallövskog med ädellövinslag	4,2	4,0
Lövsumpskog	2,8	2,8
Ädellövskog	0,3	0,3
Vattendrag	0,8	0,8
Sjöar	0,9	0,9
Äng	1,1	1,1
Betesmark	4,4	9,8
Åker/vall	1,1	1,1
Hygge	4,7	0
SUMMA	20,8	20,8
Produktiv skogsmark	12,5	7,1

3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Hävden har skiftat i olika epoker alltifrån utmarksbete till slätter och åkerbruk. Faktorer såsom läget i förhållande till Ideboås by, befolkningstäthet, jordmån och bördighet har spelat roll. Vattendraget har utnyttjats som kraftkälla under lång tid bl.a. till sågkvarnen som är belägen i direkt anslutning till reservatet. I rapporten Inventering av flora och vegetation från 1974 uppger Christoffersson att delar av dalen tidigare hävdats genom slätter. Storskifteskartan från 1822 visar att vid denna tidpunkt var endast en mindre del i norra delen av reservatet inägomark och resterande delar tillhörde utmarken. Andelen inägomark med slätter och åkerbruk har säkerligen varit betydligt större under senare delar av 1800-talet och 1900-talet, vilket nytillkommen åkermark visar. Slätterhävden har därefter begränsats till mindre områden vid Idekulla. Reservatets lövskogar, bortsett från enstaka äldre träd, utgör sannolikt första generationen skog efter en lång period av mer öppna förhållanden till följd av slätter och beteshävd. Idag består reservatet av ängs- och betesmarker, lövskog samt stormfälda hyggen.

4 Områdets bevarandevärden

4.1 *Natura 2000*

Delar av Ideboås (5,3 ha, varav 3,4 ha fullgod naturtyp)) ingår i det Europeiska nätverket Natura 2000, för skydd av värdefulla naturområden. I Ideboås finns naturtyper som är listade i habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG). Ideboås klassas som typen SAC (Special Area of Conservation) dvs områden för bevarande av livsmiljöer för växter och djur. Sverige förbinder sig att skydda och vårda dessa områden så att en gynnsam bevarandestatus för områdets livsmiljöer upprätthålls. En bevarandeplan för Natura 2000-området har upprättats och fastställts. Det främsta syftet med Natura 2000-området i Ideboås är att bibehålla hävden på ängs- och betesmarkerna så att den artrika floran kan bestå.

4.2 *Geovetenskapliga värden*

Berggrunden utgörs av urberg, möjligen med beståndsdelar av mer basisk sammansättning. Jordlagren utgörs av normalblockig morän. I bäckdalens botten har det fina och medelgrova materialet spolats bort. Längs Älgasjöns strand och en bit in i dalen löper en upp till två meter

hög vall, som troligen representerar en gammal strandlinje. (källa: Christoffersson 1974)

4.3 *Biologiska värden*

Betes- och slåttermarker kring Idekulla har mycket höga värden med en lång rad hävdgynnade växter som svinrot, solvända, jungfrulin och kattfot. I de delar som sköts med slåtter förekommer också tidigblommande fältgentiana. Även insektsfaunan knuten till öppna, blomrika marker är rik. Såväl våddsandbi, våddgökbi som bredbrämad bastardsvärmare har observerats under arbetet med denna skötselplan. I området har 12 arter vaxskivlingar hittats, lila vaxskivling som enligt den s.k. rödlistan* är klassad som "nära hotad".

Berggrunden i området är granit (Christoffersson 1974). Växtligheten i området tyder på att det finns inslag av basiska jordar och grönstensstråk. Blåsippa är bitvis mycket vanlig i skogen och i de igenväxande betesmarkerna längs dalsidorna. Här förekommer också inslag av lundväxter som vårärt, stinksyska, trolldruva och storrams. Vätteros är mycket vanlig och hör till områdets karaktärsväxter.

Förekomsten av idegran är intressant och idegranen är också den ursprungliga anledningen till att Ideboås är skyddat. Idegranen har tidigare varit rödlistad. Utbredningen i landet är främst koncentrerad till kusterna, där den klarar att växa mer öppet och exponerat än i inlandet. På inlandslokaler föredrar idegranen, enligt ArtDatabankens artfaktablad, mullrik och stenig skogsmark i ganska skuggigt läge. De moderna hoten mot idegranen anses vara skogsbruk samt rådjursbetning. Med ledning av tidigare inventeringar av idegran samt nuvarande status förefaller antalet idegranar i Ideboås ha minskat på senare år och föryngringen är dålig.

Intressanta miljöer för mossor finns framförallt i ädellövskogen närmast sågmöllan i områdets västra del. Här är mikroklimatet fuktigt och signalarterna trubbfjädermossa, platt fjädermossa, liten baronmossa och guldlockmossa förekommer på såväl block som stambaser.

I dalgångens sumpskogar börjar ett rejält förråd av multnande ved att byggas upp. Insektsfaunan har inte undersökts närmare men åtminstone på sikt bör det finnas potential för intressanta arter. Mindre

hackspett har observerats under häckningstid. Forsärla häckar längs bäcken med 1-2 par.

*Den av Artdatabanken fastställda rödlistan innebär en klassning av växter och djur som är hotade eller missgynnade i Sverige. Klasserna är följande: nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR).

4.4 *Kulturhistoriska värden*

Kulturhistoriska värden finns i den långa markanvändningshistorien, som bland annat avspeglas i förekomst av hävdgynnade arter och vegetationstyper, men också i former, strukturer och lämningar i det småskaliga och ålderdomliga odlingslandskapet som omger själva dalgången. Oregelbundna åkrar, odlingsrösen, stengården och hamlade träd, är exempel på viktiga kulturbärande element och strukturer. Vid Idekulla ligger en torpruin och en gammal ängslada finns nere vid sjön.

Kulturhistoriska värden finns också kopplat till vattendraget. Utanför reservatets västra gräns ligger en damm där byalaget drev kvarn och såg redan under 1700-talet. Den nuvarande sågmöllan byggdes om 1899 och var i drift fram till 1947. Nedströms sågmöllan löper vattendraget i en stensatt ränna. En bit längre ned längs bäcken finns ett dämme som uppfördes på 1920-talet. Tanken var att bygga ett kraftverk som skulle förse Idesjö glasbruk med ström, men bygget blev aldrig av. Idag går en av stigarna över dämmet. Andra lämningar från början av 1900-talet är rester av en skjutbana med skjutvall och markörgrav.

4.5 *Turism och friluftsliv*

4.5.1 *Tillgänglighet*

Reservatet är skyltat från landsvägen genom Ideboås. Ett markerat stigsystem som leder besökaren förbi de mest intressanta delarna av reservatet, d v s örtrik skog, växtplatserna för idegran samt det artrika odlingslandskapet vid Idekulla med utsikt över Älgasjön.

4.5.2 *Känslighet för slitage och störningar*

Vegetationen i slåtterängarna ska fredas från besök innan slåttern, i övrigt bedöms reservatets olika naturmiljöer och arter inte vara särskilt slitage- eller störningskänsliga.

4.5.3 Anläggningar

Parkeringsplats, informationstavlor, torrdass och rastbord finns norr om reservatet.

4.5.4 Information

Vid p-platsen norr om reservatet finns en stor informationstavla med tre olika skyltar. En reservatsskylt med beskrivning av området och stigarna, en skylt om Ideboås historia samt en tredje som berättar om idegran. Inne i reservatet finns en liten skylt med information om idegran.

4.6 Byggnader

Inom reservatets gränser finns en större lada vid Idekulla samt en liten ängslada vid stranden av Älgasjön. Ängsladan används idag som sjöbod. Ängsladan är byggd av obehandlat rundtimmer och sotlav täcker stora delar av väggen mot sjön. Byggnaderna ägs och underhålls av markägarna.

5 Genomförda inventeringar och dokumentation

Christoffersson, J. 1974. Naturreservatet Ideboås, Kronobergs län, Inventering av flora och vegetation. Statens naturvårdsverk. SNV PM 537.

Olofsson, L. 1980, Inventering av idegransbeståndet på Ideboås naturvårdsområde.

Gärdenfors U. (ed.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010 – The 2010 Red list of Swedish Species, Artdatabanken.

Bevarandeplan för Natura 2000, Ideboås, 2005, Länsstyrelsen, ärendenummer 511-5570-2004.

Miljöövervakning, Uppföljning av floran i naturreservat med odlingslandskap, 1992-93, 1998, 2002, 2007, Länsstyrelsen.

Nyckelbiotopsinventeringen, 1993-03, Skogsstyrelsen.

Naturvärdesinventeringen, 1993-03, Skogsstyrelsen.

Ängs- och hagmarksinventeringen, 1987-1990, Länsstyrelsen.

Ängs- och betesmarksinventeringen, 2000-2004, Länsstyrelsen.

Kronobergs natur, Naturvårdsprogram, Länsstyrelsen 1989

PLANDEL

6 Skötselområden

Hela området är indelat i 10 geografiska skötselområden, där vissa indelats i mindre delområden. Skötselområdena utgår från markanvändning och den skötsel som ska genomföras, se även skötselplanekartan (bilaga a).

6.1 Bevarandemål för hela området

- Förekomst och utbredning av hävdgynnade arter och vegetationstyper ska öka.
- Arealen örtrik ängsmark som hävdas med traditionell slåtter ska vara minst 1,1 hektar.
- Arealen träd- och buskbärande betesmarker som hävdas genom bete ska öka, dels genom restaurering av igenväxta delar, men även genom omföring av skog till betesmark.
- Idegran ska gynnas och förekomma i en livskraftig population.
- Det ska finnas kontinuerlig tillgång på gamla träd och död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.
- Kulturhistoriska lämningar förknippade med det ålderdomliga odlingslandskapet, såsom stengården, rösen mm ska bevaras och hållas synliga.
- Krävande insektsarter knutna till varma och örtrika miljöer i odlingslandskapet, såsom bredbrämad bastardsvärmare och vädssandbi, ska förekomma i livskraftiga populationer.
- Bäckens genom området ska i vissa delar vara solbelyst samt ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Gran ska i princip inte förekomma inom reservatet, med undantag av enstaka äldre individer samt små undertryckta granar som kan finnas i sumpskogen.
- Reservatets lövskogar ska vara olikåldriga, flerskiktade med ett rikt innehåll av död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.

6.2 Generella riktlinjer & åtgärder för hela området

- Idegranar får inte skadas utan ska om möjligt gynnas på lämpliga platser.
- Betesdriften bör i första hand skötas med nötkreatur, som kan kombineras med hästar förutsatt att dessa inte gnager barken av värdefulla träd. Får kan användas i en restaureringsfas, därefter med försiktighet så att floran inte påverkas negativt.
- Betesdrift kan införas i samtliga skötselområden där så är lämpligt.
- Stängslingen behöver inte följa skötselområdesgränserna utan kan optimeras på lämpligt sätt.
- Skötseln på betesmark kan ersättas med slåtter och efterbete.
- Återhamling ska ske vart 3–10 år. Nya hamlingsträd beskärs när de uppnått en diameter på omkring 10-20 centimeter. Försiktighet ska iakttagas när det gäller återhamling av ask då beskärning kan innebära en ökad risk för att askarna drabbas av askskottsjukan.
- Det ska finnas efterträdare till de grova lövträden i betesmarkerna.
- Alla rotvältor, som är losskapade och kan slå igen, ska vältas tillbaka (om möjligt)
- Utkörning, flisning och eldning av ris och gallringsvirke bör ske före 1:e maj, annars kan det bli en fälla för vedlevande insekter.
- För att minimera risken för körskador och spårbildning ska utkörning ske under lämplig årstid och väderlek.
- Gammal taggtråd och andra stängselrester som inte fyller någon funktion ska tas bort. Äldre hägnader av kulturhistoriskt värde ska inte tas bort.
- Om vildsvinen orsakar problem för floran i slåtter- eller betesmarkerna kan speciella åtgärder sättas in så som t.ex. uppsättning av elstängsel.
- Utfallande virke i samband med skötselåtgärder enligt skötselplan tillfaller staten enligt överenskommelse om intrångsansättning.

6.3 Skötselområden

Skötselområdena beskrivna i skötselplanen är:

Typ av skötselområde	Antal delområden	Areal (ha)
1. Lövskog	3	3,8
2. Blandlövskog med idegran	1	2,7
3. Hygge till lövskog	1	2,1
4. Hygge till betesmark	2	2,5
5. Betesmarker vid Idekulla	1	4,1
6. Slåttermarker vid Idekulla	2	1,1
7. Del av Älgasjön med strand	1	0,9
8. Åker, betesmark eller äng	1	1,1
9. Träd- och buskbärande betesmark, restaureringsobjekt	3	2,4
10. Byggnad och gårdsplan	1	0,1
11. Friluftsliv (ej geografiskt område)	1	-
Summa:	17 st	20,8 ha

Skötselområde 1. Lövskog, 3,8 ha

1a. Ädellövskog vid sågmöllan, 0,4 ha. Litet område med ädellövskog i slänterna kring den delvis framsprängda bäckravinen nedströms sågmöllan. Slänterna är bitvis branta och blockrika. Närmast sågmöllan är bäckens kanter stensatta. Trädskiktet domineras av alm, med inslag av al, ek, lönn och rönn. Inslaget av äldre träd, hålträd, högstubbar och död ved är relativt stort. Fältskiktet är sparsamt med liljekonvalj, lundgröe och hagfibblor samt ett visst inslag av lundväxter som storrams och trolldruva. Den skuggiga och fuktiga miljön gör att flera lite ovanligare mossor går att hitta både på block och trädstammar, däribland trubbfjädermossa och platt fjädermossa.

1b. Lövsumpskog, ev. med bete, 2,4 ha

Merparten består av lövsumpskog av al, ask och björk på en plan dalbotten, där bäcken förgrenar sig i olika fåror. Enstaka alar har utvecklat socklar. Visst inslag av ung gran. Bortsett från några grövre björkar är skogen varken särskilt grov eller gammal, däremot har den fått sköta sig själv så att självgallring nu börjar ske. Ett ordentligt förråd av stående och liggande död ved är på väg att byggas upp. I buskskiktet finns bitvis rikligt med hassel, samt olvon, hägg, asksly och smågranar. Fältskiktet domineras av älggräs, med inslag av bland annat humleblomster, rankstarr och ormbunkar.

1c. Lövsumpskog samt kärr och gungflyn vid bäckmynningen, 1,0 ha
Sumpskog av björk, al och asp, visst inslag av gran och växter som älggräs och rankstarr i fältskiktet. Någon mindre glänta med fortfarande öppen högörtäng finns kvar som en rest av slätterepoken. Närmast sjön finns gungflyn med kärrvegetation, bland annat missne och vattenklöver. I området finns gott om nyligen stormfällda träd, men ingen äldre död ved.

Bevarandemål

- Naturskogsartad lövskog i en naturlig dynamik, med ett olikåldrigt trädskikt och stort inslag av död ved.
- Delområde 1a ska domineras av ädla lövträd.
- Förekomsten av gran ska endast vara små undertryckta granar samt enstaka äldre granar.
- Stensättningarna längs med ån ska vara intakta.

Engångsåtgärder

- Avverka och kör ut gran i område 1b och c.

Skötselåtgärder

- Granen hålls efter i enlighet med målformuleringarna.
- I område 1a kan åtgärder vidtas för att bibehålla dominansen av ädellöv.
- Röjning av yngre träd som riskerar att förstöra stensättningen längs ån.

Skötselområde 2. Blandlövskog med idegran, 2,7 ha

I detta område av dalgången har idegranen sin huvudförekomst. Närmast bäcken finns ett stråk av sumpskog med al, björk och ask. Inslaget av grova träd är relativt stort. Upp mot dalsidan i söder står rester kvar av granskog. Delar av skogen har vindfällts. Mycket av det stormfällda virket ligger kvar och flera stora rotvältor finns i området. Det stormfällda virket utgörs i huvudsak av gran men även av grov asp och andra lövträd. I området finns även ganska stort inslag av äldre död lövved. I sydöstra delen står en tidigare hamlad lönn där finns också tätare gran- och lövbestånd med rikligt inslag av hassel. Fältskiktet här är rikt med arter som ormbär, vårärt, blåsuga, stor blåklocka.

Floran längs bäcken liknar den i övriga delar av sumpskogen med bland annat älggräs och humleblomster. På friskare mark (södra dalsidan) är floran rik med växter som blåsippa, smultron, vispstarr, vårärt, stor blåklocka och stinksyska. I västra delen, väster om dammvallen/stigen, ligger en öppen våtmark med sjöfräken, rankstarr och kavedun.

Idegranen växer främst i västra delen av skötselområdet (strax öster om dammvallen). Intrycket jämfört med bland annat den inventering som genomfördes av Lars Olofsson 1980 är att statusen för idegranen försämrats. Flera av de äldre individerna har gått ut och föryngringen verkar dålig. Skötseln ska i första hand koncentreras på att gynna idegranen. Idegranen är, enligt ArtDatabankens artfaktablad, i inlandet knuten till mullrik och stenig skogsmark, helst i ganska skuggigt läge jämfört med kustpopulationerna som klarar att växa mer exponerat. Utebliven föryngring har i andra fall visat sig bero på rådjursbetning. Även om idegranen uppges föredra skuggigare lägen i inlandet är det troligt att växtplatsen under senare år blivit alltför mörk och sluten. I och med stormfällningen har miljön kring idegranens växtplats nu förändrats radikalt. Det nya, ljusöppnare tillståndet kan visa sig vara positivt för idegranen.

Bevarandemål

- Olikåldrigt, flerskiktat och luckigt blandlövbestånd med stort inslag av ädla lövträd, men utan inslag av vanlig gran.
- Rik förekomst av idegran.
- Idegranen föryngrar sig och förekommer i ett livskraftigt bestånd.
- Viss luckighet i trädskiktet ska finnas då detta troligtvis är positivt för idegranen.

Engångsåtgärder

- All gran avverkas.
- Avverkad granved körs ut från området där det är möjligt utan att det uppstår körsador.
- Ris och hyggesavfall från gran körs ut om detta är möjligt utan att körsador uppstår. Ett alternativ är att elda upp ris och hyggesavfall på plats.
- All stormfälld gammal död ved lämnas kvar i området.

Skötselåtgärder

- Eventuellt stängsling av delar av idegransområdet för att utröna om det är viltbete som är orsak till den dåliga föryngringen. Stängslen bör utöver rådjur även utestänga hare.
- Vid behov återkommande röjning och gallring för att skapa luckighet och för att begränsa vissa trädslag som kan vara negativa för idegranen.
- Gran borttröjes vid behov.
- Åtgärder för att hålla våtmarken öppen kan utföras.

Eftersom det är oklart varför idegranen har minskat i Ideboås slås inga bestämda sköselförslag fast. Effekten av det ökade ljusinsläppet bör följas.

Skötselområde 3. Hygge till lövskog, 2,1 ha

Sydvänd sluttning ner mot dalgången där ett äldre granbestånd delvis avverkats på grund av stormfällning. En del gran står kvar i kanterna. Enstaka ung alm och sälk samt en del hassel och andra buskar står kvar på hygget. Lövuppslag av bland annat ask är på väg upp. På hygget finns även stående och liggande död gran samt mycket ris och hyggesavfall. Fältskiktet är glest på grund av den långa perioden med gran-skog, men de örter som finns, däribland blåsippa och smultron, indikerar näringsrika förhållanden.

Bevarandemål

- Olikåldrig blandlövskog med varma, öppna gläntor och ett varierat och artrikt träd- och buskskikt, med dominans (på sikt) av ädla lövträd.

Engångsåtgärder

- All gran som står kvar avverkas och körs ut om detta är möjligt utan att körskador uppstår. Alternativt kan granen ringbarkas på plats.
- Ris och hyggesavfall från gran körs ut om detta är möjligt utan att körskador uppstår. Ett alternativ är att elda upp ris och hyggesavfall på plats.
- All stormfälld gammal död ved lämnas kvar i området.

Skötselåtgärder:

- Spontan etablering av lövskog (åtgärder för att påskynda etablering kan vidtas).
- Röjning och gallring vid behov, för att åstadkomma gläntor och en variation av olika trädslag. (Alltför stor dominans av björk och rönn bör förhindras. Ädla lövträd som ek, alm, ask och lönn gynnas. Bärande buskar som hassel, slån, hagtorn, hägg sparas i riklig mängd.)
- Uppväxande granar ska tas bort.
- Om möjligt bete efter etablering av lövträd.

Skötselområde 4. Hygge till betesmark, 2,5 ha

4a. Nordostsluttning (0,8 ha) med stormfälld gran som delvis körts ut. Mycket stammar och ris är kvarlämnat. Ner mot sjökanten kommer mängder av rotskott av asp. På hygget är fältskiktet ännu så länge sparsamt men området bedöms ha goda förutsättningar att förhållandevis snabbt utveckla en betesgynnad flora.

4b. Sydöstra delen av reservatet. (1,7 ha) Vindfällt granbestånd som avverkats. Mycket rotvältor, lövstammar och ris är kvarlämnat. Även grov asp har fällts i stormen och aspen skjuter rikligt med rotskott. I mitten av området finns ett fuktigare stråk. Odlingsrösen skvallrar om att delar av området tidigare utgjort en del av odlingsmarkerna kring Idekulla.

Bevarandemål

- Vällävdad betesmark med solbelysta buskar, spridda lövträd i olika åldrar samt med hamlade träd.
- Generellt ska trädslag som ek, lönn och ask gynnas framför björk, asp och rönn, men alla spontant etablerade lövträdsarter får förekomma.
- I område 4b kan träd- och buskskiktet gradvis tätta till ett välutvecklat bryn mot reservatsgränsen.
- Det ska finnas inslag av grov, solexponerad död ved.
- Minst 80 % av arealen ska vara vällävdad varje år vid vegetationsperiodens slut.
- Krontäckning av träd och buskar ska vara 10 – 40 %.
- Det ska på sikt finnas minst 10 hamlade träd.
- Det ska på sikt finnas minst 10 grova aspar.

- Fältskiktet ska på sikt utgöras av en tät grässvål med stort inslag av hävdgynnade arter.

Engångsåtgärder

- Hyggena rensas från ris och hyggesrester som stör framkomligheten, resterna kan eldas upp på plats där så är möjligt.
- Grövre stammar av stormfälld gran och löv lämnas kvar på plats.
- Stängsling av området.
- Område 4a: gallra fram den hamlade lönnen och återhamla den om möjligt.

Skötselåtgärder

- Årlig betesdrift.
- Röjning av sly samt gallring av träd vid behov. Vissa ungträd ska sparas för att bli stora träd.
- Hamling och nyhamling av unga träd i den mån lämpliga hamlingsträd etableras.

Skötselområde 5. Betesmarker vid Idekulla, 4,1 ha (varav 2,5 ha är Natura 2000)

Äldre, småskaligt odlingslandskap kring Idekulla, med små f.d. åkrar, renar, åkerholmar, ängs- och betesmarker. Det aktuella området betas idag med nötkreatur. Spritt över markerna står grova lövträd av framförallt björk men även oxel, ek, apel, asp och hamlade lönnar.

Buskskiktet karaktäriseras av hassel, med inslag av bland annat en, nypon och hagtorn. Floran är bitvis mycket artrik med en stor mängd hävdgynnade arter, däribland blåsuga, gullviva, solvända, knölsmörblomma och jungfrulin. På höjden vid vägen ligger en torpruin och en lada. Nere vid sjön ligger en liten timrad ängslada. Nordväst om ladan vid vägen finns ett mindre område f d granskog där ung björk slår upp.

Vid stranden av Älgasjön finns en mindre, timrad ängslada. Ängsladan används idag som sjöbod. Ängsladan är uppförd i obehandlat, knuttimrat rundvirke och vilar på en enkel stengrund. Byggnaden har delvis sjunkit ner i marken och förna har samlats längs väggen, vilket gör att de nedersta varven av stockar börjat ruttna. På väggen mot sjön växer bland annat sotlav. Ängsladan är särskilt viktig att bevara då den har en stark koppling till den tidigare markanvändningen och kulturhistorien i området. Markägaren äger och ansvarar för skötseln av

byggnaden. Skötselplanen ska inte utgöra något hinder för underhåll och reparation av ängsladan samt röjning av vegetation som växer mot byggnaden.

Bevarandemål

- Vålövad, artrik betesmark med rikt inslag av solbelysta buskar och lövträd i olika åldrar och av olika arter.
- Arealen Natura 2000-habitatet artrika torra-friska låglandsgräsmarker (6270) ska vara minst 2,5 ha och ska vara i gynnsamt tillstånd.
- Unga askar och lönnar gynnas särskilt, för att bli nya hamlings-träd. Mängden hamlade träd ska öka.
- Död ved ska finnas främst i ännu levande träd och buskar i form av döda grenar och mulm i stammar.
- De typiska arterna gullviva, slättergubbe och svinrot ska finnas i livskraftiga bestånd.
- Minst 95 % av arealen ska vara väl våvad vid vegetationsperiodens slut varje år.
- Krontäckningen av träd och buskar ska inte överstiga 25 %.
- Det ska finnas en kontinuitet av hamlade träd.
- Ett område med flera gamla hasselbuskar ska finnas.
- Vedartad igenväxningsvegetation och kvävegynnade arter och ohävdarter såsom hundkex, nässlor m.fl. arter ska inte tillåtas att breda ut sig.
- Minst sex grova så kallade hagmarksbjörkar ska finnas.
- Mark med minimala körsador.

Skötselåtgärder

- Årlig betesdrift. Betesmarken kan indelas i fällor för att kunna variera betetrycket inom och mellan år. Sent betessläpp kan gärna tillämpas i örtrika delar, åtminstone vissa år. Om möjlighet finns kan hävden bytas från bete till slätter i lämpliga partier.
- Röjning av sly och buskar vid behov. Skapa gärna död ved genom att ringbarka eller ställa högstubbar där detta är lämpligt.
- Nya träd och buskar ska inte släppas upp i de mest örtrika delarna.
- Ny- och återhamling.
- Hasselbuskar kan förnygras men några buketter ska sparas och tillåtas bli grova och innehålla död ved.

- Björk uppslagen i den avverkade granplanteringen vid vägen, väster om ladan, ska hållas efter. Endast ett fåtal björkar ska släppas upp.
- Stängslet runt ängsladan sätts upp efter överenskommelse med markägaren.

Denna skötselplan ska inte utgöra något hinder för att sköta delar av skötselområdet med traditionell slåtter. Även åkerbruk, i syfte att demonstrera och visa ett äldre odlingslandskap, ska kunna bedrivas i lämpliga delar av de gamla åkerytorna. Markägarna ska kunna röja vegetation som växer mot byggnader i området.

Skötselområde 6. Slåttermarker vid Idekulla, 1,1 ha (varav 0,9 ha är Natura 2000)

Örtrika, välhävdade slåttermarker med inslag av träd- och buskar. Floran är mycket artrik med en stor mängd hävdgynnade arter, däribland slåttergubbe, svinrot, slåtterfibbla, kattfot, prästkrag, stor blåklocka och solvända. Områdets verkliga specialitet är tidigblommande fältgentiana. I området finns också en artrik insektsfauna knuten till de örtrika ängsmarkerna.

Bevarandemål

- Välhävdade, artrika slåttermarker med inslag av träd och buskar samt ett rikt insektsliv.
- Arealen Natura 2000-habitatet slåtteräng (6510) ska vara minst 0,9 hektar och ska vara i gynnsamt tillstånd.
- Fältgentiana ska kunna fröså sig och förekomma i ett livskraftigt bestånd.
- De typiska arterna gullviva, slåttergubbe och svinrot ska finnas i livskraftiga bestånd.
- Minst 95 % av arealen ska vara väl hävdad vid vegetationsperiodens slut varje år och utan missgynnande förnatäcke.
- Krontäckningen av träd och buskar ska inte överstiga 25 %.
- Det ska finnas en kontinuitet av hamlade träd.
- Det ska inte finnas någon vedartad igenväxningsvegetation.
- Endast minimal förekomst av kvävegynnade arter och ohäldsarter såsom brännässla, hundkex m.fl. arter.

Skötselåtgärder

- Årlig slåtter med skärande eller klippande redskap under perioden 15 juli – 20 augusti. Slåttertids punkten anpassas efter årsmån. Vissa ytor, till exempel längs kanter, intill rösen och där särskilt värdefulla örter växer, såsom slåttergubbe växer, kan lämnas orörda för att gynna insektsfaunan. Detta är särskilt betydelsefullt om slåttern sker tidigt. De lämnade ytorna kan sedan betas ner av nötkreatur. Hårt bete, inget förnatäcke och trampsador gynnar fältgentianan. Partier med önskad vegetation (kvävegynnade arter och ohävsarter) samt åkerytor kan slås vid annan lämplig tidpunkt.
- Om vildsvinsskador uppstår och har blivit så stora att slåtter inte kan bedrivas, kan hela eller delar av området istället betas enstaka år tills skadorna har återställts och slåttern kan återupptas.
- Det avslagna gräset ska föras bort efter att det torkat på plats så att växterna hinner släppa sina frön.
- Slåtterytorna ska efterbetas.
- Röjning och gallring i slåttermarken vid behov. Skapa gärna död ved genom att ringbarka eller ställa högstubbar där detta är lämpligt.
- Hamling av träd.

Skötselområde 7. Del av Älgasjön med strand, 0,9 ha

Del av Älgasjön med stenig och blockrik strand. Sjön är näringsfattig med förekomst av bland annat notblomster. Strandlinjen är plats för en omfattande paddlek.

Bevarandemål

- Sjö.
- Öppen solbelyst strandzon längs stranden i sydväst, mot skötselområde 4 a och 5, med inga eller enstaka träd och buskar. (Med strandzon avses här den landyta samt översvämningsszon som eventuellt inte ingår i en betesfälla.)

Skötselåtgärder

- Röjning av strandzonen vid behov.

Skötselområde 8. Åker, 1,1 ha

Åkrar uppdelade i delområde 8a: 0,4 ha och delområde 8b: 0,7 ha. Åkrarna har oregelbunden form. Berghällar och åkerrenar är bevuxna med torrängs- och hållmarksflora. Åkerytan är uppdelad i mindre tegar på grund av stengården, trädridåer och odlingshak.

Bevarandemål

- Öppen åkermark, betesmark eller äng med oregelbunden form och välhävda renar med artrik flora.

Engångsåtgärder

- Eventuellt stängsling.

Skötselåtgärder

- Åkerbruk, bete, slåtter eller dessa i kombination.
- Åkrar och renar bör (efter-)betas de år det är lämpligt med hänsyn till de grödor som odlas.
- Delar eller hela området kan omföras till slåtter eller betesmark.
- Åtgärder för att gynna nyetablering av växter och för att gynna insektslivet kan utföras. T ex bränning, skapande av jordblottor m.m.

Skötselområde 9. Träd- och buskbärande betesmarker, restaureringsobjekt 2,4 ha

Område som består av mer eller mindre igenväxta före detta betesmarker.

9a. Väster om Alphyddan 0,6 ha. Närmast vägen öppen f d åker med några snår av slån, hartsros och hallon. Flora med humleblomster och skogsklöver. Kring en berghäll och i torrare delar fin flora med gulmåra, tjärblomster, knölsmörbomma, gullviva och åkervädd. Innanför ett brett stengärde vidtar en igenvuxen före detta betesmark med en äldre trädgeneration av grov alm och ek samt rikligt med yngre träd i åldern 20-50 år, främst alm, ask, ek. Artrikt och välutvecklat buskskikt med måbär, hassel, hagtorn, rosa sp. samt sly av ask, lönn, alm mm. Närmast bäcken övergår området i en slags ek-hassellund. Rester av hävdgynnad flora finns i gläntor, men markvegetationen är annars utskuggad och lövförna dominerar.

9b. Vid reservatsentrén 1,1 ha. Igenväxande betesmark där trädskiktet domineras av klen ek, med inslag av tall, ask, björk och oxel. Buskskiktet är måttligt utvecklat med enstaka idegran, en, hassel, snöbär samt sly av lönn-, ask- och ek. Fältskiktet är i sydvända lägen av torrängstyp, med tjärblomster, gullviva, luddhavre m.m. I östra delen övergår markfloran i hedvegetation med bland annat blåbärsris. Området utgör själva entrén till reservatet. Ute vid vägen står två hamlade askar.

9c. Sydost sågmöllan 0,7 ha. Igenväxande före detta hävdad mark samt en f d åker. Den gamla åkern är fortfarande öppen och har en artrik flora, med mängder av gullviva, samt smultron, vårbrodd och luddhavre. Omgivande igenväxande marker har ett mycket artrikt trädskikt med inslag av grövre ekar, äldre björk, tall, oxel, rönn m.m. I östra delen står träden tätare med raka stammar. Marken är i stora delar näringsrik och här finns rester av en hävdgynnad flora med bland annat svinrot och stor blåklocka. Även tvåblad förekommer.

Bevarandemål

- Idegranen föryngrar sig och ökar i antal.
- Träd- och buskbärande betesmarker som varierar från öppna marker till områden med i stort sett fullslutet trädskikt.
- Krontäckningen av träd och buskar kan variera mellan 0-75 %.
- Artrikt och åldersvarierat träd- och buskskikt med gläntor och kontinuitet av grova lövträd.
- Det ska finnas blommande, solbelyst hagtorn och gott om hasselbuskar som får åldras. Buskagen ska dock inte tillåtas sluta sig i stora snår på de öppna markerna.
- Införda busksorter ska inte förekomma.
- I gläntor och öppna marker ska fältskiktet domineras av hävdgynnade arter.
- Minst 60 % av fältskiktet ska vara väl avbetat vid vegetationsperiodens slut.
- Död ved, både stående och liggande, ska finnas i riklig mängd.

Engångsåtgärder i område 9

- Stängsling.
- Tryck tillbaka slånsnåret i område 9a något. Røj bort allt hallon och hälften av rosbuskarna i den öppna marken närmast vägen.

- Gallra i område 9a, innanför (söder om) stengärdet, genom att i första hand utvidga de gläntor som redan finns. Gallra också fritt kring en del av de grövre lövträden.
- Røj bort nästan allt sly i område 9a utom enstaka ek, alm, och ask som sparas som efterträdare. Spara alla grövre lövträd. Gallra bland träd i åldern 20-50 år. Ingen gallring och røjning i ek-hasselpartiet närmast ravinen. Enstaka stammar lämnas på plats. Någon hög med ris, gärna ek, kan läggas i solbelyst läge. Resten körs ut eller eldas upp.
- Røj bort snöbär och allt sly i område 9b utom enstaka plantor av främst ek som släpps upp för att få mer åldersvarierat trädskikt. Utvidga gläntor, särskilt i södra delen.
- Gallra i område 9c, framförallt i kanten mellan öppen mark och "skogen" i öster, för att få ett ljusöppet och luckigt bryn.
- Anlägg en parkering mellan träden i område 9B.

Skötselåtgärder alla delområden

- Årlig betesdrift eller røjning och bränning vid behov.
- Gallring av ek i område 9b. Minst 25 % gallras ut under en 10-årsperiod. Stammar, grenar och ris läggs i hög på lämpliga i solbelysta platser. Gamla faunadepåer kan fyllas på. Gallring kan också ske genom ringbarkning.
- Delområde 9c prioriteras vid restaurering.
- Gallra och røj för att gynna grovlekstillväxt hos några lämpliga träd.
- Vid behov får idegranen skyddas från bete genom särskilda åtgärder.

Skötselområde 10. Byggnad och gårdsplan 0,1 ha

Vid Idekulla finns en större lada. Markägaren äger och ansvarar för skötseln av byggnaden. Skötselplanen ska inte utgöra något hinder för markägaren att underhålla byggnaden eller att röja vegetation som växer mot byggnaden.

Skötselåtgärder

- Stängslet mot skötselområde 6a sätts upp efter överenskommelse med markägaren.
- Røjning, slätter eller bete.

Skötselområde 11. Friluftsliv

Reservatet är väl skyltat från landsvägen. En parkeringsplats med torrdass, rastbord och informationstavlor finns norr om reservatet, utanför reservatsgränsen. Intill beståndet av idegran finns en skylt med artinformation. De viktigaste målpunkterna i området är beståndet med idegran i bäckdalen samt det småskaliga odlingslandskapet kring Idekulla med örtrika slätter- och betesmarker och utsikt över Älgasjön.

Bevarandemål

- Reservatet ska vara lätt att hitta till och röra sig inom. Det ska uppfattas som välkomnande med en tydlig entré, tydlig vägvisning och bra information.
- Det ska vara möjligt att njuta av artrikedomen i slätterängarna.
- P-plats som är lätt att hitta till från landsvägen.
- Stigarna är tydligt markerade och framkomliga.
- Stängselgenomgångar i form av stöttor eller liknande, finns på alla ställen där stigen passerar ett stängsel.
- Tydlig och relevant information finns dels vid p-platsen i norr, dels vid Idekulla.

Engångsåtgärder

- Upprensning och upprustning av befintligt stigsystem efter stormen; uppröjning av stigar alternativt omdragning, uppsättning av nya, färgmarkerade käppar samt ev. vilobänkar.
- Dra stigarna på så sätt att negativ påverkan i slättermarken minimeras.
- Stängselgenomgångar uppförs på alla platser där stigarna passerar stängsel, eventuellt också in i slätterängen.
- Ny vägvisning från t-korset i Ideboås.
- Vid behov anläggning av rastplats med bord och bänkar på lämplig plats.

Skötselåtgärder

- Löpande underhåll och översyn av stigsystem, P-plats, rastbord och skyltar.
- Skötsel av torrdass (utförs av kommunen).
- Tvättning av informationsskyltar vid behov.

7 Jakt och fiske

Reservatsföreskrifterna påverkar inte rätten till jakt och fiske annat än att stödutfodring av vilt inte är tillåtet.

8 Bränder, storm, översvämningar

Eventuella bränder i reservatet ska släckas. Planerad bränning av gräs och förna i naturvårdsyfte kan dock ske. Träd som skadats eller fällts av till exempel storm och därmed utgör en säkerhetsrisk eller ett hinder, får tas ned eller flyttas. Grövre lövträd ska dock flyttas till lämplig plats i reservatet. Vid omfattande stormfällning får träden i vissa fall föras ut ur reservatet om behov finns.

9 Barnperspektivet

Området ska genom information, stigar och stängselgenomgångar vara tillgängligt för såväl barn som vuxna.

10 Utmärkning

Reservatsgränsen ska märkas ut enligt Svensk standard (SIS 03 15 22) vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena ska placeras så att man kan se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark ska i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av förvaltaren. De träd som avverkas i gränsgatan tillfaller markägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar. Reservatsgräns som sammanfaller med fastighetsgräns ska underhållas som fastighetsgräns på sedvanligt sätt.

11 Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Tabell 5 Sammanfattande prioritering av engångsåtgärder

Skötsel- område	Åtgärd	Prioritet 1-3,
1, 9	Bortrensning av taggtråd	1
1, 2, 3, 4a	Avverkning och utkörning av gran	1
2, 3, 4	Städa ris och hyggesavfall, åtgärda rotvältor, köra ut granstammar	1
4, 5, 6, (8), 9, 10	Stängsling för betesdjur, men även för att hålla vildsvin borta från artrika ängar och betesmarker	1
9	Röjning och gallring	1
4	Återhamling och nyhamling	2
11	Upprustning / omdragning av stigar, stängselgenomgångar	1
11	Ny vägvisning	2

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

Tabell 6 Sammanfattande prioritering av skötselåtgärder

Skötsel- område	Åtgärd	Prioritet 1-3,
1, 2, 3, 4	Bortröjning av gran mm	1
1, 2, 3	Röjning och gallring mot ädellöv	2
2	Åtgärder för att främja idegran	1
5, 6, (8)	Slätter och/eller betesdrift	1
4, 9	Bete	1
1, 3	Eventuellt bete	3
4, 5, 6	Hamling av träd	1
4, 5, 6, 9	Röjning och gallring i betes- och slättermarker	1
8	Åkerbruk (alt. bete)	1
8	Störningar som skapar markblottor vid behov	3
7	Röjning av strandzon	2
11	Tillsyn och underhåll av stigar och andra anordningar för friluftslivet	1

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

12 Förvaltning, tillsyn och uppföljning

Länsstyrelsen är som förvaltare av naturreservatet ansvarig för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Detta inkluderar dokumentation och uppföljning av utförda åtgärder. Länsstyrelsen har även ansvar för den operativa tillsynen i naturreservat enligt 26 kap. miljöbalken genom att övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

Uppföljning av bevarandemålen ska ske i enlighet med en uppföljningsplan för länets alla skyddade områden som framöver kommer att fastställas av Länsstyrelsen.

Uppföljning av utförda åtgärder och av bevarandemålen ligger till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om bevarandemål och gynnsamt tillstånd uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

Förvaltaren ska ge möjlighet till årliga samrådsmöten mellan förvaltaren, arrendatorer, markägarna. Förvaltaren är sammankallande.

BILAGOR

a. Skötselplanekarta

b. Artlista

Karta till skötselplan för naturreservatet
Ideboås i Uppvidinge kommun

Datum: 2014-12-16 Dnr: 511-1825-12

 Skötselområden

1. Lövskog
2. Blandlövskog med idegran
3. Hygge till lövskog
4. Hygge till betesmark
5. Betesmarker vid Idekulla
6. Slåttermarker vid Idekulla
7. Del av Älgasjön med strand
8. Åker, betesmark eller äng
9. Träd- och buskbärande betesmark, restaureringsobjekt
10. Byggnad och vändplan

Natura2000 - naturtyper

- 6270 - Silikatgräsmarker
- 6510 - Slåtterängar i låglandet
- 6930 - Åkermark

Skala: 1:5 000

0 50 100 200 300 m

Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödliste-kategori	Signal-art m.m.	Område / kommentar, uppträdande, antal m.m.	År	Referens
Fåglar						
forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>			1-2 par längs vattendraget	2007	NC
mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT		ropande, 1-2 revir	2007	NC
Kärlväxter						
blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>		S, §	flera skötselområden	2007	NC
blåsuga	<i>Ajuga pyramidalis</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
bockrot	<i>Pimpinella saxifraga</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
darrgräs	<i>Briza media</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
fältgentiana	<i>Gentianella campestris</i>	EN	H, ÅGP			ADB
grå småfingerört	<i>Potentilla subarenaria</i>				2005	PN
gullviva	<i>Primula veris</i>		H, §	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
idegran	<i>Taxus baccata</i>		S	skötselområde 2	2007	NC
jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
kattfot	<i>Antennaria dioica</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC, JW
klasefibbla	<i>Crepis praemorsa</i>	NT	H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
liten häxört	<i>Circaea alpina</i>		S	skötselområde 1a	2005	PN
lundelm	<i>Elymus caninus</i>		S		2005	PN
missne	<i>Calla palustris</i>		S	skötselområde 1c	2007	NC
nattviol	<i>Platanthera bifolia ssp. bifolia</i>		§	skötselområde 6	2007	JW
prästkrag	<i>Leucanthemum vulgare</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
slätterfibbla	<i>Hypochoeris maculata</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
slättergubbe	<i>Arnica montana</i>	NT	H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
stinksyska	<i>Stachys sylvatica</i>			skötselområde 2	2007	NC
storrams	<i>Polygonatum multiflorum</i>		S		2005	PN

trolldruva	<i>Actaea spicata</i>		S	skötselområde 1a	2007	NC
svinrot	<i>Scorzonera humilis</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
tvåblad	<i>Listera ovata</i>		S, §	omr 9c	2007	NC
underviol	<i>Viola mirabilis</i>		S	skötselområde 6	2005	PN
veketåg	<i>Juncus effusus</i>			skötselområde 1c	2005	PN
vildlin	<i>Linum catharticum</i>		H	skötselområde 6	2005	PN
vitpyrola	<i>Pyrola rotundifolia</i>			skötselområde 6	2005	PN
vårstarr	<i>Carex caryophylla</i>		H	sk.omr: 5 och/eller 6	2007	NC
vårärt	<i>Lathyrus vernus</i>		S	skötselområde 2	2007	NC
vättersos	<i>Lathraea squamaria</i>		S	skötselområde 2 och 5	2007	NC
Mossor						
guldlockmossa	<i>Homalothecium sericium</i>		S	sk.omr: 1a, 4a, 9a	2007	NC
krusig ulota	<i>Ulotia crispa</i>		S	skötselområde 1b	2007	NC
liten baronmossa	<i>Anomodon longifolius</i>		S	skötselområde 1a	2007	NC
platt fjädermossa	<i>Neckera complanata</i>		S	skötselområde 1a, 2	2007	NC
trubbfjädermossa	<i>Homalia trichomanoides</i>		S	skötselområde 1a, 2	2007	NC
Lavar						
almlav	<i>Gyalecta ulmi</i>	NT	S	omr 9b	2007	NC
glansfläck	<i>Arthonia spadicea</i>		S	skötselområde 1b, på al	2007	NC
gulvit blekspik	<i>Sclerophora nivea</i>		S	omr 9b	2007	NC
lönnlav	<i>Bacidia rubella</i>		S	skomr 2 (på alm) 9a, 9b	2007	NC
Insekter						
bivarg	<i>Philanthus triangulum</i>				2007	TI
bred gulbrämad dykare	<i>Dytiscus latissimus</i>		§, Ha.d	sk.omr 7, Älgasjön	2007	TI
bredbrämad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	NT		skötselområde 6a	2007	NC , TI
litet klockblomsovarbi	<i>Chelostoma campanularum</i>		R		2007	TI, AP
stort klockblomsovarbi	<i>Chelostoma rapunculi</i>		R		2007	TI, AP
tallmulmblomfluga	<i>Calchosyrpus piger</i>	NT			2007	TI
tvåfläckig smalpraktbagge	<i>Agrilus biguttatus</i>	NT			2007	TI
urskogsvedblomfluga	<i>Temnostoma bombylans</i>		R		2007	TI, AP

vialsandbi	<i>Andrena lathyri</i>		R		2007	TI
väddgökbi	<i>Nomada armata</i>	EN	ÅGP1	skötselområde 6a	2007	NC, TI
vädssandbi	<i>Andrena hattorfiana</i>	NT	ÅGP1	skötselområde 6a	2007	NC, TI
Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödliste-kategori	Signal-art mm	Område / kommentar, uppträdande, antal mm	År	Referens
Dagfjärilar	<i>Fjärilsfaunan är rik med 19 noterade dagfjärilsarter t ex följande</i>				2007	TI
almsnabbvinge	<i>Satyrrium w-album</i>	NT	R		2007	TI
hagtornsfjäril	<i>Aporia crataegi</i>		R		2007	TI
midsommarblåvinge	<i>Aricia artaxerxes</i>		R		2007	TI
slättergräsfjäril	<i>Maniola jurtina</i>		R		2007	TI
smultronvisslare	<i>Pyrgus malvae</i>		R		2007	TI
Svampar					2007	TI
broskvaxskivling	<i>Hygrocybe laeta</i>		S		2007	TI
gul vaxskivling	<i>Hygrocybe chlorophana</i>		S		2007	TI
honungsvaxskivling	<i>Hygrocybe reidii</i>		S		2007	TI
kantarellvaxskivling	<i>Hygrocybe lepida</i>		S		2007	TI
lila vaxskivling	<i>Hygrocybe flavipes</i>	NT	S		2007	TI
lutvaxskivling	<i>Hygrocybe nitrata</i>		S		2007	TI
mönjevaxskivling	<i>Hygrocybe miniata</i>		S		2007	TI
mörk blodvaxskivling	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>		S		2007	TI
scharlakansvaxskivling	<i>Hygrocybe punicea</i>	NT	S	Ängs- och betesmark	2007	TI, AP
spröd vaxskivling	<i>Hygrocybe ceracea</i>		S		2007	TI
toppvaxskivling	<i>Hygrocybe conica</i>		S		2007	TI
vit vaxskivling	<i>Hygrocybe virginea</i>		S		2007	TI
ängsvaxskivling	<i>Hygrocybe pratensis</i>		S		2007	TI

Koder för rödlistekategori:

Den av Artdatabanken fastställda rödlistan innebär en klassning av växter och djur som är hotade eller missgynnade i Sverige.

Rödlistade arter markeras med hotkategori i tabellen. Hotkategorierna är följande: nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR).

Koder för signalart m.m.:

(S) signalart enligt Skogsstyrelsen, (H) hävdgynnade arter i urval, (R) regionalt intressant art

(ÅGP) Arten ingår i ett åtgärdsprogram för hotade arter som är klart eller under produktion av länsstyrelserna och naturvårdsverket.

(ÅGP1) ingår i åtgärdsprogram vid namn "Vilda bin på ängar"

(F.dir.) Arter finns med i det Europeiska Natura 2000-nätverket av skyddsvärd natur och listas i EG-Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, kallat fågeldirektivet.

(Ha.d) Arten är upptagen i bilaga 2 till Habitatdirektivet

(§) Arter är fridlyst enligt lag

Koder för referens:

(NC) Naturcentrum, (TI) Tobias Ivarsson, (ADB) Artdatabanken, (PN) tidskriften Parnassia 2005:1 sid 33,

(JW) Jonas Wäglind, (AP) Artportalen